

Írta: László Judit

CSALÁDSEGÍTÉS, GYERMEKJÓLÉT VAGY VALAMI MÁS

Jól emlékszem még azokra a félelmekre, vitákra, bizonytalanságra, amik a szociális szférában dolgozókat jellemezte az 1997. évi XXXI. törv. életbelépésekor. Szinte tudathasadásos állapotban kezdtünk hozzá a Gyermekjóléti Szolgálatok felállításához, sejtve csak egy új intézményes forma lehetőségeit. Nagy kérdés volt a Családsegítő Szolgálatok helye, helyzete. Együtt vagy külön, ez a kérdés osztotta meg a szakmát, és ma úgy tűnik, a kérdésre nincs válasz. És most hadd ne hallgassak oda az elméleti szakemberek elemző, de a gyakorlatban kevésbé vagy egyáltalán nem alkalmazható eszmefuttatására, mert azt gondolom, a kérdés, amire a választ vártuk, mára aktualitását veszítette. A Családsegítő Szolgálatok, mint olyanok, utolsó napjaikat élik. Lehetne persze most kutatni, hogy mi is ennek az okát, de azt hiszem, nem érdemes. Tudjuk. Amiért most írásra adtam a fejem, az a Gyermekjóléti szolgálatok léte és egyhelyben topogása. Az 1997. évi XXXI. törv. akkor, amikor életbe lépett, időszerűnek tűnt. Magam is lelkes híve voltam, hiszen olyan dolgokat fogalmazott meg, amit azelőtt egy törvény sem. Még pontosnak is merném nevezni az akkori viszonyokat figyelembe véve, de kezdi aktualitását veszteni. A törvényalkotók csak azt nem vették figyelembe, hogy a társadalom egy olyan intenzív változáson megy át, hogy e változások követése ezzel a törvénnyel lehetetlen. Már 1998/99-ben is nehézkes volt az előírtak kivitelezése, de akkor még azt gondoltam, sikerülhet kijárni magunknak az utat a megoldások felé. Ma már tudom, hogy ez csak illúzió. Persze nem arról van most szó, hogy tudunk-e kellő számú klienst adminisztrálni. Tudunk.

Sokkal inkább szeretném halkán, de nagyon határozottan azt állítani, hogy a hagyományos módon működő Gyermekjóléti Szolgálatok nem tudnak érdemi munkát felmutatni.

Még mielőbb bárki azt gondolná, hogy lélekharangot kongatok a Szolgálat felett, le szeretném szögezni, hogy értük és nem ellenük ágálok, hiszen magam is egy Gyermekjóléti Szolgálatnál dolgozom, és éppen, mert sokáig szeretnék még segítőként tevékenykedni, arra gondoltam, hogy itt az ideje a megújulásnak.

Egy teljesen új alapokra helyezett segítségre, szolgáltatásra és koordinálásra van szükség. Azok a kollégák, akik a gyakorlatban nap nap után szembetalálkoznak saját korlátaikkal, akik gyötrődnek tehetetlenségük miatt, akik segítőként nem tudnak segíteni, azok most biztosan rábólintanak a változásra.

Mire is gondolok konkrétan? Arra, hogy a Gyermekjóléti Szolgálat elsődleges feladatának egyre inkább a szolgáltatást kell tekintetnünk. Egy olyan széles skálán mozgó rendszerre gondolnék, ami alkalmas arra, hogy rugalmasan, szinte azonnal alkalmazkodjon az igényekhez, lehetőségekhez. Ennek konkrét megfogalmazásához most azért nem ragaszkodnék, mert település és település között akkora különbségek vannak, hogy átláthatatlan, hol, mire lenne igény. Ami biztosan kivitelezhető, azok a szabadidős programok, képességfejlesztés, játszóházak, csoportok. Igen, azt gondolom, hogy ezzel a Gyermekjóléti Szolgálatok prevenciós szerepét hangsúlyoznánk, szemben azzal a kevésbé elfogadható „büntető szereppel”, amit ránk erőszakoltak. A szolgáltatás hatékonyabb is, szélesebb kört szólít meg, és főleg közelebb áll ideológiánkhoz.

Nincsenek kétségeim afelől, hogy lesznek, akik nem értenek egyet velem, de talán többen – ezt szeretném remélni –, akik igen. Tekintheznénk ezt akár egy vita elindításának

is. Arra kérek mindenkit, aki elgondolkozott az olvasottakon, hogy ossza meg velem, velünk gondolatait.

A változás elkerülhetetlen, ez biztos. A társadalom átrétegződése is. Ez utóbbi nem rajtunk múlik, de hogy az új rendszer milyen legyen, az múlhatna.

Amikor kisgyerek voltam, mindig lerajzoltam a kívánságaimat abban a reményben, hogy biztosabban megvalósulnak.

Kérem, nem rajzolnának velem?